

MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzenia nr: 240/05

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia, Z-ca przewodniczącego Komisji:	mgr inż. Andrzej Pussak
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	mgr inż. Jerzy Kędzierski
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	mgr inż. Edward Łojek
Członek Komisji:	dr inż. Stanisław Żurkowski

Po rozpatrzeniu w dniu 6 czerwca 2012 r. przedstawionych przez LPU HELISECO Sp z o.o. informacji dotyczących incydentu śmigłowca W-3AS Sokół, SP-SUS, który wydarzył się w dniu 6 października 2005 r. w trakcie przelotu z Epinal (Francja) do Karlowych Varów (Czechy), **działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz. 696 z zm.)**, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjmuje ustalenia wyżej wymienionego podmiotu i uznaje, iż:

Przebieg i okoliczności incydentu:

Podczas przelotu śmigłowca zaobserwowano oscylację ciśnienia oleju lewego silnika. Przy obu pracujących silnikach śmigłowiec wylądował na skraju pola golfowego w miejscowości Königsbach w Niemczech w celu ustalenia przyczyny tego zjawiska. Po wylądowaniu stwierdzono wyciek oleju z lewego silnika i pęknięcie rurki doprowadzającej olej do czujnika ciśnienia oleju MSTW-2.

Przyczyną incydentu było pęknięcie rurki nr 19.72.2040 spowodowane nadmiernymi wewnętrznymi naprężeniami. Naprężenia powstały, gdy z powodu zbyt dużej produkcyjnej tolerancji geometrii wspornika mocującego sygnalizator ciśnienia oleju IDT-8 i czujnika ciśnienia oleju MSTW-2 oraz tolerancji geometrii tej rurki pojawiała się nieosiowość końcówek rurki i króćców tych dajników, a w konsekwencji konieczność doginania rurki przy montażu celem umożliwienia połączenia.

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych akceptuje następujące **zastosowane środki profilaktyczne**:

1. Wydanie przez producenta silników PZL-Rzeszów biuletynu serwisowego E19W116/2005: „Jednorazowego przeglądu mocowania sygnalizatora ciśnienia oleju, czujnika ciśnienia i połączonych do nich rurek olejowych, oraz prawidłowego ich montażu na silniku”.
2. Zrealizowanie biuletynu E19W116/2005 przez serwis PZL-Rzeszów na wszystkich silnikach PZL-10W - wykonano przegląd silników, oraz w niezbędnych przypadkach wymieniono wsporniki i rurki na nowe o zawężonych tolerancjach geometrycznych.

Podpisy Komisji

Z-ca Przewodniczącego Komisji: Andrzej Pussak

podpis na oryginale

Członek Komisji: Michał Cichoń

podpis na oryginale

Członek Komisji: Jerzy Kędzierski

podpis na oryginale

Członek Komisji: Tomasz Kuchciński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Edward Łojek

podpis na oryginale

Członek Komisji: Stanisław Żurkowski

podpis na oryginale